

v národním měřítku. Některé kraje samy vyvíjejí vlastní hodnotící iniciativy, které doplňují roli ČŠI, s vlastními indikátory a zpětnou vazbou od obecních úřadů. Tyto iniciativy se obvykle nacházejí v počátečním stadiu, chybí jim zdroje a nejsou mezi prioritami pro alokaci finančních prostředků. Lze konstatovat, že kraje jen omezeně přispívají k zajištění kvality, pokud je jejich hlavním nástrojem hodnocení ředitelů škol, jejich přijímání a propouštění. Není také zřejmé, zda na národní úrovni je k dispozici přehled krajských systémů hodnocení nebo koncepcí pro zlepšování škol.

Navíc se zdá, že existuje jen omezené vymezení role krajů a obcí v řízení kvality škol. Například od obecních úřadů se obvykle nevyžaduje, aby doručily výroční zprávu o základních školách, které řídí, místně příslušnému kraji. Jednotlivé kraje přebírají plnou zodpovědnost za koncepci rozvoje středních škol, ale srovnatelná role v oblasti základního vzdělávání je ponechána obecním úřadům. Existují jisté obavy ohledně role obecních úřadů ve zlepšování kvality škol. Během návštěvy hodnotícího týmu bylo několikrát konstatováno, že existuje mnoho menších obecních úřadů, kterým chybí kapacita k vypracování kvalitních koncepcí zlepšení škol, k jejich řízení a posléze k přijetí opatření na zlepšování stavu. Zajištění kvality je ponecháno ČŠI a vedení školy, zatímco intervence obecních úřadů se zaměřuje na finanční otázky. Navíc se profesní zázemí a kvalifikace úředníků obecních úřadů velmi liší. Na úrovni krajských úřadů obecně není zřejmé, jak obce naplňují své úkoly ve vzdělávání. V současném národním systému hodnocení je věnována minimální pozornost rozdílům mezi jednotlivými obcemi.

Informaci na úrovni systému není dostatečně využíváno

Během posledních několika let byly zaznamenány výrazné pokusy poskytovat informace o vzdělávacím systému, včetně zpráv popisujících rozvoj vzdělávací soustavy a zjišťujících pokrok v dosahování vytčených koncepčních cílů. V České republice je nyní k dispozici na úrovni systému velké množství dat a statistik. Problémem je zajistit, aby zainteresované osoby efektivně využívaly dostupných dat a informací o českém vzdělávacím systému.

Nedostatečná analýza pro plánování a pro tvorbu vzdělávací strategie

Hodnotící tým došel k názoru, že dat na úrovni systému není plně využíváno v analýzách, které by mohly ovlivnit vzdělávací politiky. Zdá se, že zevrubná statistická analýza výsledků žáků, jako je výzkum faktorů ovlivňujících výkon žáka nebo studie o vlivu socioekonomického zázemí na výkon žáka, není k dispozici. Také Ústav pro informace ve vzdělávání, který shromažďuje většinu statistických údajů o vzdělávání, věnuje málo pozornosti analýze dat o vzdělávání, která zveřejňuje. Soustřeďuje se na zpracování statistik a indikátorů. Zprávy o úrovni systému (např. zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy) obsahují jen málo analýz výkonu žáka a většinou uvádí popisnou statistiku. V důsledku toho výsledky a analýza dat na úrovni systému ovlivňují tvorbu politik s cílem zlepšovat kvalitu škol jen okrajově. Zatímco existuje jistá snaha zhodnotit míru implementace specifických politických iniciativ, jako je kurikulární reforma, daleko menší pozornost je věnována možnostem výzkumu, který by mnohem šířeji ovlivnil tvorbu vzdělávací strategie.

Omezené použití dat k řízení škol

Další oblastí, kde je nutné zlepšení, je zajištění toho, aby školy dostávaly informace nezbytné k jejich řízení. Zatímco školy poskytují data do národní vzdělávací databáze,